

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA.410.6.4.2024

Pan Marek Krajewski
Polski Związek Badmintonu
ul. Zgrupowania AK „Kampinos” 2,
01-943 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/024 Realizacja zadań przez polskie związki sportowe w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Związek Badmintonu ¹ , ul. Zgrupowania AK „Kampinos” 2, 01-943 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Krajewski, Prezes Zarządu, od 28 maja 2019 r. - nadal W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Marek Zawadka, Prezes Zarządu, od 1 grudnia 2016 r. do 28 maja 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Rafał Ulewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/58/2024 z 16 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli tom I str.1)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Polski Związek Badmintonu wydatkował środki dofinansowania udzielonego przez Ministra na podstawie zawartych umów oraz programów Ministra Sportu i Turystyki⁴. Badaniem NIK zostało objętych 11 umów, z czego: pięć dotyczyło upowszechniania sportu, dwie sportu wyczynowego, dwie sportu młodzieżowego (szkolenie grupowe i centralne) oraz dwie organizacji imprez mistrzowskich – Polish International 2022 w Lublinie i Polish Open 2023 w Tarnowie. Realizowane zadania były rozliczane przez Związek terminowo. PZBad udzielał zamówień publicznych zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie, a także przepisami Kodeksu cywilnego⁵.

Osiągnięte zostały zakładane cele i efekty poszczególnych przedsięwzięć. W zakresie sportu wyczynowego i młodzieżowego wsparciem objęto zawodników kadry narodowej, zapewniając im m.in. uczestnictwo w zgrupowaniach, konsultacjach oraz zawodach krajowych i zagranicznych, a także zaopatrując w sprzęt sportowy i niezbędne wyposażenie. Realizując zadania w obszarze sportu powszechnego, upowszechniano aktywność fizyczną dzieci i młodzieży, w ramach organizowanych zajęć i imprez sportowych.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości dotyczyły wykorzystania części dotacji na realizację pikników rodzinno-sportowych z badmintonem niezgodnie z programem Ministra, a ponadto niezgodnego z programem lub umowami o dofinansowanie

¹ Dalej także: PZBad lub Związek.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej także: Minister.

⁵ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061)

prowadzenia dokumentacji realizacji zadań, w tym m.in. w zakresie: gromadzenia zgód udzielonych przez opiekunów prawnych uczestników zajęć sportowych dotyczących ochrony danych osobowych, niezrealizowania wymaganych obowiązków informacyjnych, nieprowadzenia list uczestników organizowanych w 2023 r. pikników rodzinno-sportowych z badmintonem, zawyżenia kosztów organizacji obozów sportowych (campów wakacyjnych) o kwotę 5,6 tys. zł oraz nieprzeprowadzenia wymaganych wizytacji w każdej z grup ćwiczebnych, w ramach realizacji umów w latach 2019-2021.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja zadań dofinansowanych w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

Opis stanu faktycznego

1. Polski Związek Badmintona został utworzony w 1977 r. i od tego roku należy do Międzynarodowej Federacji Badmintona⁶, która działa w sporcie olimpijskim. W dniu 23 listopada 2001 r. Związek został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000061704. Zgodnie z § 9 statutu PZBad⁷, do podstawowych celów Związku należy m.in.: rozwój badmintona na terenie kraju; organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa sportowego oraz działalności edukacyjnej; reprezentowanie badmintona w międzynarodowych organizacjach sportowych oraz organizowanie udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym; przygotowanie reprezentantów Polski do uczestnictwa w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym; szkolenie zawodowe trenerów, instruktorów i sędziów badmintonowych.

Zgodnie z § 18 statutu, władzami Związku są: Walne Zgromadzenie Delegatów, Zarząd Związku i Komisja Rewizyjna. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Delegatów, zgodnie z § 29 statutu, należy m.in. wybór Prezesa Związku i pozostałych członków Zarządu.

W myśl § 30 statutu, do kompetencji Zarządu należy m.in. udzielanie i cofanie licencji sekcjom, klubom i zawodnikom; reprezentowanie Związku w międzynarodowych organizacjach badmintonowych i desygnowanie do nich swoich przedstawicieli; a także powoływanie kadr narodowych.

Zgodnie z § 32 statutu, do zakresu działania Prezesa Zarządu należy m.in.: reprezentowanie Związku wobec władz państwowych i sportowych w kraju, reprezentowanie Związku wobec międzynarodowej federacji badmintonowej i innych organizacji sportowych.

(akta kontroli tom I str. 10, 12-13, 16-17, 26)

2. Liczba zawodników zrzeszonych w PZBad, tj. posiadających licencję, wg stanu na 31 października lat objętych kontrolą (2019-2023), wynosiła odpowiednio: 2079; 2964; 7970; 5440; 4136⁸.

(akta kontroli tom I str. 7)

Prezes PZBad wyjaśnił, że zwiększenie liczby zawodników posiadających licencję w 2021 r. o 5006, w porównaniu do roku poprzedniego, wynikało z panujących wówczas obostrzeń spowodowanych pandemią COVID. W związku z tym dzieci oraz ich rodzice zapisywali się do klubów i opłacali składki członkowskie, aby móc

⁶ Badminton World Federation.

⁷ Przyjętego uchwałą nr 14. Kadencyjnego Zjazdu Delegatów PZBad z dnia 18 września 2021 r. i zatwierdzonego przez Ministra Sportu i Turystyki decyzją Nr 6/DP/2022 z 2 lutego 2022 r. Poprzednio obowiązujący statut uchwalono 6 października 2012 r.

⁸ Przedstawiono dane na podstawie licencji zarejestrowanych w systemie Sorga oraz złożonych wniosków do Ministra Sportu i Turystyki.

korzystać z treningów. Tendencja spadkowa w latach 2022-2023 była spowodowana znoszeniem ograniczeń, otwieraniem obiektów sportowych, przez co liczba zrzeszonych zawodników wracała do stanu sprzed epidemii.

(akta kontroli tom I str. 154)

W latach 2019-2023 PZBad zorganizował 41 zawodów o Mistrzostwo Polski lub Puchar Polski w różnych kategoriach wiekowych⁹. Corocznie przeprowadzano m.in.: Klubowe Mistrzostwa Polski w Badmintonie w pięciu kategoriach wiekowych: młodzieżowców, juniorów, juniorów młodszych, młodzików i młodzików młodszych, a także Mistrzostwa Polski Seniorów oraz Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży. Ponadto Związek był organizatorem lub współorganizatorem (wraz z okręgowymi związkami lub klubami badmintonu) 26 zawodów międzynarodowych¹⁰, m.in.: Yonex Polish Open 2019 w Częstochowie; Polish Open 2021 w Gnieźnie; 2022 European Club Championships w Białymstoku; ORLEN Polish International 2022 w Lublinie; 2023 European Games w Tarnowie.

(akta kontroli tom I str. 41-45)

Prezes PZBad wyjaśnił, że zorganizowanie w 2020 r. tylko jednych zawodów międzynarodowych, tj. PZU VICTOR Polish Junior 2020 (o siedem mniej niż w 2019 r.), wynikało z wprowadzonego wówczas reżimu sanitarno-epidemiologicznego, a także z obawy zawodników, którzy nie chcąc zakazić się wirusem, nie uczestniczyli w zawodach.

(akta kontroli tom I str. 154)

W okresie objętym kontrolą Związek ustanowił osiem regulaminów sportowych, które zostały przyjęte uchwałami Zarządu¹¹. W regulaminach tych ustalono m.in.: zasady systemu współzawodnictwa; podział gier na poszczególne rodzaje¹²; kategorie wiekowe¹³; kalendarz turniejów; wysokość opłat wpisowych w zależności od rangi turnieju; podmioty uprawnione do dokonywania zgłoszeń zawodników oraz drużyn do udziału w turniejach; harmonogramy i zasady przeprowadzania turniejów; obowiązki organizatora (np. przygotowanie komunikatu organizacyjnego, zapewnienie obsady sędziowskiej i medycznej, informowanie mediów, dbanie o należytą oprawę turnieju); zasady zapewnienia obsady sędziowskiej; reguły dyscyplinarne. Regulaminy, o których wyżej mowa, zamieszczone zostały na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej PZBad¹⁴.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Regulaminu Biura PZBad¹⁵, dyrektor sportowy Związku ustala, koordynuje i nadzoruje działania związane ze szkoleniem i udziałem w zawodach zawodników wszystkich grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem kadry narodowej.

⁹ Z czego w: 2019 r. – siedem; 2020 r. – siedem; 2021 r. – siedem; 2022 r. – dziewięć; 2023 r. – jedenastu.

¹⁰ Z czego w: 2019 r. – ośmiu; 2020 r. – jednych; 2021 r. – czterech; 2022 r. – sześciu; 2023 r. – siedmiu.

¹¹ Uchwały Zarządu: nr: 200/2018/XII z dnia 19 grudnia 2018 r. (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.); nr 261/2019/XIII z dnia 10 września 2019 r. (z mocą obowiązującą od 11 września 2019 r.); nr 300/2020/XIII z dnia 15 stycznia 2020 r. (z mocą obowiązującą od 15 stycznia 2020 r.); nr 366/2021/XIII z dnia 14 stycznia 2021 r. (z mocą obowiązującą od 16 stycznia 2021 r.); nr 407/2021/XIII z dnia 2 września 2021 r. (z mocą obowiązującą od 3 września 2021 r.); nr 43/2022/XIV z dnia 18 sierpnia 2022 r. (z mocą obowiązującą od 1 września 2022 r.); nr 33/2023/XIV z dnia 25 sierpnia 2023 r. (z mocą obowiązującą od 1 września 2023 r.) oraz nr 48/2023/XIV z dnia 16 grudnia 2023 r. (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.)

¹² Pojedyncza kobiet, dziewcząt; pojedyncza mężczyźni, chłopców; podwójna kobiet, dziewcząt; podwójna mężczyźni, chłopców, mieszana.

¹³ Elita (E); Młodzieżowcy (U23); Juniorzy (J – U19); Juniorzy Młodszy (JM – U17); Młodzicy (M – U15); Młodzicy Młodszy (MM – U13); Żacy (Ż – U11); Żacy Młodszy (ŻM – U9) – na przykładzie regulaminu przyjętego uchwałą Zarządu PZBad nr 43/2022/XIV z dnia 18 sierpnia 2022 r. (obowiązujący od 1 września 2022 r.)

¹⁴ https://bip.pzbad.pl/view_article.php?art=61.

¹⁵ Zamieszczonego na stronie internetowej Związku.

Sekretarz Generalny wyjaśniła, że jest osobą odpowiedzialną za bieżące nadzorowanie zmian w przepisach międzynarodowych, współpracę z europejską i światową organizacją badmintonu oraz Polskim Komitetem Olimpijskim. Powołania zawodników do startów w igrzyskach olimpijskich regulują przepisy tych organizacji oraz wytyczne Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Warunkiem udziału zawodników w zawodach rangi mistrzowskiej, tj. Europy i świata, było posiadanie odpowiedniej liczby punktów klasyfikacyjnych. PZBad uchwalał regulaminy powołań (łącznie 60 w okresie objętym kontrolą), a wyboru członków kadry dokonywał trener główny, według wytycznych sportowych, zaś skład kadry zatwierdzał dyrektor sportowy.

(akta kontroli tom I str. 7-8, 32-33, 56-58)

W latach 2019-2024 (I kwartał) Zarząd PZBad podjął 60 uchwał, na podstawie których do kadry narodowej powołanych zostało 1015 zawodników i zawodniczek, w różnych kategoriach wiekowych¹⁶. Powołania odbywały się zgodnie z czterema regulaminami w sprawie powołań do kadry narodowej, które obowiązywały w ww. okresie¹⁷.

(akta kontroli tom I str. 56-58)

3. W latach 2019-2023 PZBad zawarł i rozliczył 23 umowy o dofinansowanie zadania publicznego w ramach programów Ministra w sporcie wyczynowym. Łączna kwota udzielonego dofinansowania z tego tytułu wyniosła 11 579,6 tys. zł, z czego wykorzystano 11 577,6 tys. zł. W poszczególnych latach wielkość dofinansowania wyniosła: 1039,7 tys. zł w 2019 r., 2278,7 tys. zł w 2020 r. (wzrost o 119,2% w stosunku do roku poprzedniego), 1946,5 tys. zł w 2021 r. (spadek o 14,6%), 2486,5 tys. zł w 2022 r. (wzrost o 27,7%), 3828,2 tys. zł w 2023 r. (wzrost o 54,0%). W tym okresie kwota środków własnych wydatkowanych na zadania objęte dofinansowaniem wyniosła łącznie 378,7 tys. zł, co stanowiło 3,0% kwoty wydatkowanej ogółem, zaś kwota środków pochodzących od innych podmiotów, w tym sponsorów, jednostek samorządu terytorialnego oraz adresatów zadań – 533,7 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 3,0% i 4,3% kwoty wydatkowanej ogółem (12 490,0 tys. zł).

(akta kontroli tom I str. 46-48)

4. W ramach badania prawidłowości realizacji zadania i wykorzystania dofinansowania przez PZBad, sprawdzeniem objęto dwie umowy o największej kwocie dofinansowania, zawarte w latach 2019-2023, dotyczące sportu wyczynowego:

- nr 2020/0060/0062/UDot/4/DSW z dnia 12 marca 2020 r.¹⁸ na realizację zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2020 roku, o wartości 1977,0 tys. zł;
- nr 2023/0079/0062/Udot/4/DSW z 13 marca 2023 r.¹⁹ na realizację zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku, o wartości 2600,0 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, m.in. że:

- dofinansowanie dotyczyło szkolenia 51 zawodników powołanych do kadry narodowej²⁰ zgodnie z regulaminami PZBad, posiadających orzeczenie lekarskie

¹⁶ Ten sam zawodnik mógł być powoływany wielokrotnie w ramach organizacji różnych zawodów i turniejów.

¹⁷ Przyjęte uchwałami Zarządu PZBad nr: 205/2019/XIII z 11 stycznia 2019 r.; 223/2019/XIII z 28 lutego 2019 r.; 246/2019/XIII z 28 czerwca 2019 r. oraz 30/2022/XIV z 29 czerwca 2022 r.

¹⁸ Aneksowana: 28 kwietnia 2020 r.; 9 września 2020 r.; 22 października 2020 r.; 3 listopada 2020 r.; 15 grudnia 2020 r. oraz 21 grudnia 2020 r.;

¹⁹ Aneksowana: 21 sierpnia 2023 r. oraz 8 grudnia 2023 r.

²⁰ Z czego: 28 w 2023 r. i 23 w 2020 r.

- o braku przeciwwskazań do uprawiania sportu, posiadających licencję PZBad lub inny dokument potwierdzający uczestnictwo zawodnika we współzawodnictwie sportowym, organizowanym przez PZBad;
- dofinansowaniem objęto 22 trenerów, z czego: siedmiu głównych²¹ i 15 asystentów²²;
 - organizacja zgrupowań i konsultacji zagranicznych nastąpiła po uzyskaniu przez PZBad pozytywnej opinii Zespołu Metodycznego przy Instytucie Sportu- Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie (Instytut Sportu) i zaakceptowaniu przez dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego MSiT;
 - PZBad złożył wraz wnioskiem założenia aktualnego programu przygotowań do IO w sportach letnich;
 - udział środków własnych Związku spełniał limit określony w programie, tj. wynosił co najmniej 5,0% kosztów ogółem. W przypadku umowy z 2020 r., kwota środków własnych i pochodzących z innych źródeł wyniosła 122,7 tys. zł (5,8% kosztu całkowitego), zaś w przypadku umowy z 2023 r. – 139,0 tys. zł (5,4%);
 - kwoty kosztów pośrednich poniesionych w ramach realizacji umów z 2020 r. i 2023 r. wyniosły odpowiednio: 245,7 tys. zł (14,2% kosztów ogółem) oraz 221,7 tys. zł (9,3%) i nie przekroczyły limitu określonego w tych umowach;
 - PZBad prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków przekazanego dofinansowania oraz wydatków na realizację zadań w ramach sportu wyczynowego, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
 - kwoty poniesionych kosztów ze środków przekazanego dofinansowania były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach końcowych z realizacji ww. umów;
 - koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie badania szczegółowego, którym objęto 54 dowody księgowe²³ opiewające na łączną kwotę 1 006,3 tys. zł²⁴, co stanowiło 24,5% kosztów bezpośrednich ogółem (4107,7 tys. zł)²⁵;
 - koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie badania szczegółowego 12 dowodów księgowych²⁶ na łączną kwotę 68,7 tys. zł²⁷ (14,7% kosztów pośrednich ogółem, które wyniosły 467,4 tys. zł)²⁸;
 - wyboru sekretarza generalnego oraz kierownika wyszkolenia dokonano z zastosowaniem procedury konkursowej oraz uzyskano zgodę Ministra na zawarcie z nimi umów zatrudnienia;
 - wysokość dofinansowania wynagrodzenia osób objętej badaniem kadry zarządzającej, tj. sekretarza generalnego (dwie osoby) oraz kierownika wyszkolenia (dwie osoby) była zgodna z maksymalnymi stawkami wynagrodzenia określonymi w programach;
 - trenerzy nie łączyli funkcji trenera kadry narodowej z inną funkcją w PZBad²⁹;
 - stawki dofinansowania wynagrodzenia trenerów kadry narodowej (głównych i asystentów) nie przekroczyły kwot wskazanych w programie³⁰;

²¹ Z czego: czterech w 2023 r. i trzech w 2020 r.

²² Z czego: 11 w 2023 r. i czterech w 2020 r.

²³ Z czego w ramach umowy z: 2020 r. – 34; 2023 r. – 20.

²⁴ Z czego w ramach umowy z: 2020 r. – 347,2 tys. zł; 2023 r. – 659,1 tys. zł.

²⁵ Z czego w ramach umowy z: 2020 r. – 1729,4 tys. zł; 2023 r. – 2378,3 tys. zł.

²⁶ Z czego w ramach umowy z: 2020 r. – 6; 2023 r. – 6.

²⁷ Z czego w ramach umowy z: 2020 r. – 36,3 tys. zł; 2023 r. – 32,4 tys. zł.

²⁸ Z czego w ramach umowy z: 2020 r. – 245,7 tys. zł; 2023 r. – 221,7 tys. zł.

²⁹ Stwierdzono w odniesieniu do siedmiu, wybranych losowo trenerów.

³⁰ Stwierdzono w odniesieniu do siedmiu, wybranych losowo trenerów.

- w ramach realizacji umowy z 2020 r. Związek udzielił zamówienia w trybie zapytania o cenę, zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³¹. Ogłoszenie zostało opublikowane na stronie internetowej PZBad³². W wyniku realizacji zamówienia Związek wydatkował środki publiczne w kwocie 52,3 tys. zł³³. W ramach realizacji umowy z 2023 r., Związek dokonał zakupu sprzętu sportowego, w tym lotek piórowych na kwotę 365,8 tys. zł. Oceny oraz wyboru ofert dokonała powołana w tym celu komisja konkursowa. Udzielając wyżej wymienionych zamówień, PZBad wydatkował środki w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny;
- PZBad dokonał zapłaty, w ramach badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich, nie później niż data zakończenia realizacji zadania określonego w umowie;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁴, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną;
- zbadane dowody księgowe kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) zawierały adnotację o płatności ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister;
- dystrybucja suplementów i odżywek realizowana była przez trenerów, prowadzono ewidencję dystrybucji sprzętu wraz z protokołami. Badania diagnostyczne wykonywane były (w przypadku kontuzji, dolegliwości, itp.) w Centralnym Ośrodku Medycyny Sportowej (COMS) lub prywatnie. Dodatkowo w Instytucie Sportu wykonywano okresowe badania wysiłkowe;
- terminowo sporządzano i przekazywano do MSiT sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadań;
- w ramach rozliczenia umowy nr 2020/0060/0062/UDot/4/DSW z dnia 12 marca 2020 r., w dniu 11 lutego 2021 r. wezwano Związek do zwrotu części dotacji w wysokości 2,0 tys. zł, jako pobranej w nadmiernej wysokości. Związek terminowo dokonał zwrotu ww. kwoty. Realizując umowę nr 2023/0079/0062/UDot/4/DSW z 13 marca 2023 r., Związek wykorzystał dotację w pełnej wysokości, tj. 2600,0 tys. zł;
- PZBad nie wnioskował i nie otrzymał zwiększenia dofinansowania wynagrodzenia trenerów kadry narodowej za wyniki osiągnięte w sportach i konkurencjach objętych programem IO;
- PZBad nie uzyskał premii za zdobyte medale w sportach i konkurencjach objętych programem IO, w kategorii seniora;
- PZBad terminowo wysłał założenia startu i ocenę startu w zawodach mistrzowskich, co stwierdzono na podstawie wybranych do kontroli zawodów mistrzowskich w Lievin we Francji (10-14 lutego 2020 r.)³⁵.

(akta kontroli tom II str. 1-183, 243-259)

W ramach umowy z 2023 r. dofinansowaniem objęto 28 zawodników kadry narodowej i 15 trenerów, a także zorganizowano jedno zgrupowanie/konsultacje krajowe oraz

³¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

³² https://bip.pzbad.pl/view_article.php?art=42.

³³ Na podstawie faktury nr FV7/20-MAG1 z 16 maja 2020 r.

³⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

³⁵ W 2023 r. nie wydatkowano ze środków dofinansowania udziału zawodników w międzynarodowych zawodach mistrzowskich.

cztery zgrupowania zagraniczne. Zawodnicy uczestniczyli w 24 zawodach zagranicznych oraz dwóch zawodach krajowych, natomiast nie wzięli udziału w zawodach mistrzowskich (Europy i świata). Ze środków dofinansowania PZBad zakupił sprzęt sportowy (516,0 tys. zł), suplementy diety i odżywki (80,0 tys. zł), przeprowadził szkolenia dla trenerów (22,2 tys. zł), sfinansował badania diagnostyczne (12,0 tys. zł) oraz opłacił polisy ubezpieczeniowe dla zawodników i trenerów (9,8 tys. zł).

(akta kontroli tom II str. 111-119, 243-259, 292-362)

W efekcie zadań zrealizowanych na podstawie umowy z 2020 r., dofinansowaniem objęto 23 zawodników i siedmiu trenerów, zorganizowano sześć zgrupowań i konsultacji krajowych oraz jedno zgrupowanie zagraniczne. Sportowcy wzięli udział w siedmiu zawodach zagranicznych i trzech krajowych. Zawodnicy kadry narodowej wzięli udział w dwóch imprezach rangi mistrzowskiej, tj. Drużynowych Mistrzostwach Europy Drużyn Męskich oraz Drużynowych Mistrzostwach Europy Drużyn Żeńskich. Start tych drużyn zakończył się na fazie grupowej ww. zawodów.

(akta kontroli tom II str. 27-33, 243-259, 292-362)

5. W okresie objętym kontrolą PZBad otrzymał dofinansowanie w ramach *Programu dofinansowania zadań ze środków budżetu państwa z zakresu wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji w Polsce imprez mistrzowskich* w łącznej kwocie 858,0 tys. zł, na podstawie sześciu umów³⁶. Otrzymane od Ministra środki zostały w 100% wydatkowane. Ponadto PZBad zawarł dwie umowy³⁷, które są w trakcie realizacji³⁸, i otrzymał na tej podstawie dofinansowanie w wysokości 1170,0 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 47-48)

Szczegółowym sprawdzeniem objęte zostały dwie umowy dotyczące imprez mistrzowskich: Polish International 2022 w Lublinie³⁹ zorganizowanej na podstawie umowy nr 2022/0269/0062/Udot/DSW z 7 czerwca 2022 r.⁴⁰ (wykorzystano dofinansowanie w kwocie 130,0 tys. zł) oraz Polish Open 2023 w Tarnowie⁴¹ na podstawie umowy nr 2023/0054/0062/Udot/DSW z 23 lutego 2023 r.⁴² (wykorzystano dofinansowanie w kwocie 216,0 tys. zł).

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono m.in., że PZBad:

- wraz z wnioskiem o dofinansowanie przedstawił dokument potwierdzający przyznanie przez Europejską Federację Badmintonu organizacji międzynarodowych imprez mistrzowskich Polish International 2022 w Lublinie (21-25 września 2022 r.) oraz Polish Open 2023 w Tarnowie (22-26 marca 2023 r.);
- wskazał źródła finansowania oraz określił wnioskowany zakres organizacyjny i finansowy MSiT w realizacji zadania publicznego, którego dotyczyły wnioski;
- wskazał zasoby kadrowe i rzeczowe niezbędne do realizacji zadania, w tym dostęp do obiektów sportowych spełniających wymogi ww. międzynarodowej federacji sportowej zlecającej organizację imprezy;

³⁶ Nr: 2022/0108/0062/Udot/DSW z 25 kwietnia 2022 r. (kwota wykorzystanego dofinansowania 180,0 tys. zł); 2022/0268/0062/Udot/DSW z 7 czerwca 2022 r. (kwota dofinansowania 80,0 tys. zł); 2022/0269/0062/Udot/DSW z 7 czerwca 2022 r. (kwota dofinansowania 130,0 tys. zł); 2023/0054/0062/Udot/DSW z 23 lutego 2023 r. (kwota dofinansowania 216,0 tys. zł); 2023/0063/0062/Udot/DSW z 3 marca 2023 r. (kwota dofinansowania 96,0 tys. zł) oraz 2023/0062/0062/Udot/DSW z 3 marca 2023 r. (kwota dofinansowania 156,0 tys. zł).

³⁷ Nr: 2024/0026/0062/Udot/DSW z 5 marca 2024 r. oraz 2024/0102/0062/Udot/DSW z 9 kwietnia 2024 r.

³⁸ Wg stanu na dzień zakończenia kontroli NIK, tj. 30 lipca 2024 r.

³⁹ Dalej: PI 2022.

⁴⁰ Aneksowana 24 października 2022 r.

⁴¹ Dalej: PO 2023.

⁴² Aneksowana 15 maja 2023 r.

- przedstawił szczegółowy projekt zadania zawierający w szczególności liczbę uczestników, termin, program i plan logistyczny zadania;
- zapewnił udział środków własnych lub pochodzących z innych źródeł w organizacji: PI 2022 w kwocie 56,0 tys. zł, tj. 30,1% kosztów ogółem; PO 2023 w kwocie 191,6 tys. zł, tj. 47,0% kosztów ogółem, co było zgodne z wymogami programu, który określał udział tych środków w wysokości co najmniej 10,0%;
- zaliczył do kosztów pośrednich wydatkowanie środków w wysokości nie przekraczającej limitu kosztów pośrednich, który został określony w programach dotyczących ww. umów, tj. 10,0% w stosunku do sumy kosztów bezpośrednich;
- prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych oraz wydatkowanych w ramach realizacji ww. umów, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- w sprawozdaniach końcowych z realizacji umów wykazał kwoty poniesionych kosztów ze środków dofinansowania, które były zgodne z kwotami wykorzystanych dofinansowań;
- poniósł koszty bezpośrednie zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie próby 11 dowodów księgowych⁴³ opiewających na łączną kwotę 161,2 tys. zł, i stanowiących 53,2% kosztów bezpośrednich ogółem, w ramach dwóch analizowanych umów;
- poniósł koszty pośrednie zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie próby 10 dowodów księgowych⁴⁴ opiewających na łączną kwotę 28,6 tys. zł, co stanowiło 91,1% kosztów pośrednich ogółem dwóch umów objętych sprawdzeniem;
- z tytułu udzielenia dwóch zamówień wydatkował 46,3 tys. zł ze środków dofinansowania (łączna wartość udzielonych zamówień wyniosła 157,1 tys. zł). Wykonawca usługi przewozu osób został wybrany w drodze zapytania ofertowego skierowanego do pięciu podmiotów. Wybrano wykonawcę, który zaproponował najniższą cenę wykonania usługi. Odnośnie do zamówienia w ramach organizacji zawodów w 2023 r., Sekretarz Generalny Związku wyjaśniła, że hotel został wybrany na zakwaterowanie zawodników podczas PO 2023, gdyż jako jedyny spełniał wymagania Europejskiej Federacji Badmintonu oraz był zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie Hali Jaskółka, w której rozgrywano zawody (300 m), podczas gdy inne hotele w odległości 5-7 km. Sekretarz Generalny Związku dodała, że wybór hotelu oddalonego od hali zwiększyłby koszty transportu sędziów i zawodników;
- dokonał terminowej zapłaty z tytułu objętych badaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich;
- przedstawił dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich, które stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy. Faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną;
- przedstawił dowody księgowe badanych kosztów bezpośrednich i pośrednich zawierające adnotację o płatności ze środków budżetu państwa, w części której

⁴³ Z czego: sześć w ramach organizacji PI 2022 o wartości 62,4 tys. zł (stanowiących 52,8% kosztów bezpośrednich ogółem); pięć w ramach organizacji PO 2023 o wartości 98,8 tys. zł (stanowiących 50,32% kosztów bezpośrednich ogółem).

⁴⁴ Z czego: pięciu w ramach organizacji PO 2023 o wartości 18,0 tys. zł (stanowiących 91,84% kosztów pośrednich ogółem) oraz pięciu w ramach organizacji PI 2022 o wartości 10,6 tys. zł (stanowiących 89,91% kosztów pośrednich ogółem).

dysponentem był Minister w przypadku realizacji umowy dotyczącej organizacji PO 2023. Osiem dowodów księgowych, tj. wszystkich objętych badaniem, dokumentujących wydatkowanie środków dofinansowania na organizację PI 2022, posiadało błędną adnotację wskazującą na inną umowę, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- sporządził i przekazał do MSiT sprawozdania końcowe i częściowe z realizacji umów, w terminach określonych w tych umowach;
- wykorzystał przyznane środki w pełnej wysokości, a Minister przyjął rozliczenia dotacji udzielonych ze środków budżetu państwa, uznając ich wydatkowanie za zgodne z zawartymi umowami;
- osiągnął zakładane cele i efekty realizowanych zadań określone w ofertach oraz wnioskach o dofinansowanie polegające na zorganizowaniu zawodów, w których wzięło udział 297 zawodników z 25 państw (PI 2022) oraz ponad 400 zawodników z 47 krajów (PO 2023). PO 2023 były również kwalifikacjami do igrzysk europejskich, których gospodarzem w 2023 r. było miasto Kraków i województwo małopolskie. Obydwa wydarzenia były promowane w mediach o zasięgu ogólnopolskim.

(akta kontroli tom I str. 403-507 tom II str. 217-228)

6. PZBad nie występował do MSiT z wnioskiem o dofinansowanie w ramach programów w zakresie sportu wyczynowego, dotyczących wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym, wspierania projektów naukowych w zakresie sportu wyczynowego; „Super Trener” wsparcia szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych oraz wspierania programów kariery dwutorowej dla członków kadr narodowych.

(akta kontroli tom I str. 132)

7. W zakresie sportu powszechnego, w okresie objętym kontrolą PZBad zrealizował pięć umów o łącznej wartości dofinansowania w wysokości 5614,7 tys.⁴⁵ Cztery z nich zrealizowane zostały w latach 2019-2021 oraz w 2023 r. – na podstawie kolejnych edycji programu „Sport Wszystkich Dzieci”⁴⁶, a jedna w 2022 r., w ramach programu „Sportowe Wakacje+”⁴⁷. MSiT przyjęło rozliczenia z wykonania tych umów, a kwota faktycznie wykorzystanego dofinansowania, tj. po uwzględnieniu kwot niewykorzystanych lub wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem, wyniosła: 4990,5 tys. zł (88,9% otrzymanego dofinansowania ogółem)⁴⁸.

(akta kontroli tom I str. 49)

⁴⁵ Z czego w: 2019 r. – 600,0 tys. zł; 2020 r. – 1400,0 tys. zł; 2021 r. – 850,0 tys. zł; 2022 r. – 879,7 tys. zł; 2023 r. – 1885,0 tys. zł.

⁴⁶ W: 2019 r. na podstawie Decyzji nr 57 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 23 listopada 2018 r. ws. ogłoszenia Programu „Sport Wszystkich Dzieci” w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży (Dz. Urzędowy Ministra z 2018 r. poz. 84); 2020 r. na podstawie Decyzji nr 41 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 8 listopada 2019 r. ws. ogłoszenia Programu „Sport Wszystkich Dzieci” w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży (Dz. Urzędowy Ministra z 2019 r. poz. 68); 2021 r. na podstawie Decyzji Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z listopada 2020 r., ogłaszającej Program „Sport Wszystkich Dzieci”; 2023 r. na podstawie Decyzji Ministra Sportu i Turystyki z marca 2023 r., ogłaszającej Program „Sport Wszystkich Dzieci” w zakresie zadania – Wspierania projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe, państwowej instytucji badawcze oraz Polski Komitet Olimpijski. Wszystkie te programy realizowane były ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

⁴⁷ Na podstawie Decyzji Ministra Sportu i Turystyki z kwietnia 2022 r., ogłaszającej Program „Sportowe Wakacje+” w ramach upowszechniania sportu w społeczeństwie poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych.

⁴⁸ Z czego w: 2019 r. – 592,1 tys. zł (98,7%); 2020 r. – 1400,0 tys. zł (100,0%); 2021 r. – 838,9 tys. zł (98,7%); 2022 r. – 810,1 tys. zł (92,1%); 2023 r. – 1768,3 tys. zł (93,8%).

8. Szczegółowym badaniem objęte zostały wszystkie umowy, o których wyżej mowa, tj.:

- nr 2019/0257/0004/Sub.B/DS-SWD/12/ISz z 11 lipca 2019 r.⁴⁹ na zadanie pn. „Młodzieżowe Ośrodki Badmintonu”⁵⁰,
- nr 2020/0105/0014/Sub.B/DS.-SWD/12/Isz z 25 maja 2020 r.⁵¹ na zadanie MOB;
- nr 2021/0241/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 11 czerwca 2021 r.⁵² na zadanie MOB,
- nr 2022/1113/0062/UDot/DS/07/IB z 2 września 2022 r. na zadanie pn. „Sportowe Wakacje+”,
- nr 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 5 września 2023 r. na zadanie MOB.

(akta kontroli tom I str. 173-402)

W wyniku sprawdzenia dokumentacji dotyczącej umów zawartych w latach 2019 – 2021 oraz w 2023 r. stwierdzono, że:

- każdorazowo opracowano program oraz regulaminy zadań;
- uczestnikami zadań byli uczniowie szkół podstawowych, a w przypadku komponentu dotyczącego organizacji imprez sportowych, również młodzież;
- minimalna liczebność grupy ćwiczebnej wynosiła 10 osób;
- częstotliwość prowadzenia zadań była zgodna z określoną w umowach;
- kwota dofinansowania godziny zajęć dla osób prowadzących zajęcia nie przekroczyła limitów określonych w programach (40 zł za godzinę w latach 2019-2020 i 60 zł za godzinę w latach 2021 i 2023);
- PZBad przeprowadził 125 wizytacji w 118 grupach ćwiczebnych w ramach realizacji umowy w 2023 r. zgodnie z wymogami programu. W latach 2019-2020 wizytacje zostały przeprowadzone jedynie w wybranych ośrodkach, natomiast w 2021 r., ze względu na epidemię COVID-19, nie przeprowadzono wizytacji, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- zajęcia sportowe były bezpłatne;
- uczestnicy zajęć 11 spośród 12 zajęć sportowych (trzech w ramach każdej objętej badaniem umowy) przeszli testy sprawnościowe, których wyniki wprowadziły osoby prowadzące zajęcia do systemu teleinformatycznego Sportowe Talenty⁵³, lub dla umów z lat 2019-2021 Narodowej Bazy Talentów⁵⁴. PZBad nie przedstawił dokumentacji jednego z 12 trenerów, których zajęcia wybrano do badania szczegółowego, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- PZBad nie przedstawił zgód, jakie osoby prowadzące zajęcia (szkoleniowcy) powinny uzyskać od wszystkich uczestników oraz od ich rodziców/opiekunów prawnych, tj. zgody/oświadczenia o wyrażeniu zgody na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie danych osobowych uczestnika, a także na wprowadzanie tych danych do systemów informatycznych przez podmiot realizujący zadanie, w celu dokumentowania, monitorowania oraz ewaluacji realizacji zadania dofinansowanego ze środków publicznych. Zgoda/oświadczenie powinno zawierać także informację o wyrażeniu zgody przez uczestnika oraz jego rodziców/opiekunów prawnych na wprowadzanie do systemu teleinformatycznego Sportowe Talenty (<https://sportowetalenty.gov.pl/>)

⁴⁹ Aneksowana 17 października 2019 r.

⁵⁰ Dalej: MOB.

⁵¹ Aneksowana: 4 sierpnia 2020 r.; 20 sierpnia 2020 r.; 26 października 2020 r. oraz 8 grudnia 2020 r.

⁵² Aneksowana: 20 października 2021 r.; 28 grudnia 2021 r.

⁵³ <https://sportowetalenty.gov.pl>

⁵⁴ <https://www.narodowabazatalentow.pl>

oraz przetwarzanie w tej Bazie Wyników. Niedopełnienie obowiązku, o którym wyżej mowa, dotyczyło realizacji wszystkich czterech umów „Sport Wszystkich Dzieci” z lat 2019-2021 oraz umowy z 2023, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- w ramach realizacji umów z lat 2019-2021 oraz 2023 r. stwierdzono, że osoby prowadzące zajęcia przedstawiły zgody/oświadczenia na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie ich danych osobowych w celu dokumentowania, monitorowania oraz ewaluacji realizacji zadania dofinansowanego ze środków publicznych (ww. zgoda/oświadczenie zawierało informację o wyrażeniu zgody przez osoby prowadzące zajęcia na wprowadzanie do systemu teleinformatycznego Sportowe Talenty oraz przetwarzanie w tej bazie ich danych przez podmiot realizujący zadanie, w celu dokumentowania przeprowadzenia testów sprawnościowych, ich monitoringu oraz ewaluacji wyników). Powyższe stwierdzono na próbie 40 trenerów wybranych do badania szczegółowego, po 10 dla każdej umowy;
- osoby pełniące funkcję koordynatora krajowego projektów realizowanych na podstawie zawartych umów spełniały wymagania w zakresie posiadania uprawnień instruktorskich oraz wykształcenia, a także posiadały doświadczenie szkoleniowe określone w programie;
- 12 koordynatorów wojewódzkich zostało powołanych jedynie w ramach realizacji umowy z 2023 r.⁵⁵ Na podstawie wybranej próby dokumentacji dwojga z nich stwierdzono, że spełniali oni wymagania w zakresie posiadanych uprawnień instruktorskich oraz wykształcenia, a także posiadali doświadczenie szkoleniowe określone w programie;
- w sprawozdaniach z realizacji umów wykazywane były kwoty miesięcznego wynagrodzenia koordynatorów krajowych oraz wojewódzkich (jeżeli powołano osoby do pełnienia tych funkcji). Stawki dofinansowania ich wynagrodzeń ze środków Ministerstwa nie przekraczały limitów określonych w programie;
- PZBad, w ramach realizacji umowy z 2023 r., na bieżąco koordynował prowadzenie dzienników zajęć (wypełnianych przez szkoleniowców prowadzących zajęcia sportowe, korzystających ze środków dofinansowania), które zawierały listy uczestników wraz z realizowaną tematyką oraz harmonogram prowadzonego szkolenia. Prowadzący zajęcia sportowe sprawdzali i dokumentowali frekwencję podczas każdego zajęcia⁵⁶. W umowach realizowanych w latach 2019-2021 taki wymóg nie został określony;
- PZBad nie prowadził list uczestników pikników badmintonowych, które przeprowadzono w 2023 r., co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- PZBad każdorazowo składał oświadczenie o zweryfikowaniu informacji dotyczącej niefigurowania trenerów realizowanego zadania publicznego (tj. prowadzących zajęcia sportowe i osób obsługujących zadanie) w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym Ministerstwa Sprawiedliwości, stosownie do postanowień ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich⁵⁷;
- udział środków własnych każdorazowo spełniał limit określony w programie;
- kwota kosztów pośrednich nie przekraczała limitu tych kosztów określonych w programach Ministra odpowiednio na lata 2019-2023., wynoszącego maksymalnie 10% w stosunku do kosztów bezpośrednich;

⁵⁵ W poprzednich latach Związek nie skorzystał z takiej możliwości.

⁵⁶ Stwierdzono na podstawie losowo wybranej ewidencji zajęć prowadzonych w jednej ze szkół podstawowych w Poznaniu.

⁵⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 560.

- PZBad prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz porównanie ich z pozycjami kosztorysów realizowanych zadań. Kwoty poniesionych kosztów ze środków dofinansowania, wykazane w zestawieniach obrotów i sald kont księgowych, były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach końcowych z realizacji umów;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie badania próby 53 dowodów księgowych opiewających na łączną kwotę 1066,3 tys. zł ze środków przekazanego dofinansowania, co stanowiło 25,2% kosztów bezpośrednich ogółem (4229,0 tys. zł);
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programach, co stwierdzono na podstawie badania próby 21 dowodów księgowych opiewających na łączną kwotę 76,0 tys. zł, co stanowiło 20,5% kosztów pośrednich ogółem (370,3 tys. zł);
- PZBad dokonał zapłaty z tytułu objętych badaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich w okresie przewidzianym na realizację zadania określonym w zawartej umowie;
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy; faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną, tj. Prezesa Zarządu;
- stawka dofinansowania uczestnika obozów sportowych ze środków MSiT (za dzień) w latach 2019-2021, w przypadku 6 z 9⁵⁸ wybranych do szczegółowego badania obozów sportowych, nie przekroczyła stawki maksymalnej (85,00 zł) określonej w programach Ministra. W przypadku 3 obozów z 2019 r. przekroczona została kwota dofinansowania, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- dwa eventy badmintonowe w ramach Młodzieżowych Ośrodków Badmintona objęte badaniem szczegółowym, zaplanowane w dniach 22-24 września 2023 r. w Białymstoku oraz w dniach 25-27 sierpnia 2023 r. w Józefosławiu, faktycznie się odbyły, co zostało potwierdzone listami uczestników oraz dokumentacją zdjęciową. PZBad opracował regulaminy oraz programy tych wydarzeń;
- na podstawie § 4 ust. 2 umowy nr 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z dnia 5 września 2023 r., PZBad był zobowiązany do zamieszczania na własnej stronie internetowej informacji o zadaniu zawierających w szczególności: założenia programowe, terminy i miejsca prowadzonych zajęć sportowych. PZBad wypełnił obowiązek, o którym wyżej mowa dopiero po wezwaniu, które skierował 9 listopada 2023 r. do PZBad pracownik Departamentu Sportu dla Wszystkich. Nie miało to wpływu na rozliczenie umowy przez Ministerstwo;
- PZBad sporządzał i przekazywał do MSiT sprawozdania częściowe i sprawozdanie końcowe z realizacji zadania, w terminach określonych w umowach;
- przypisane do zwrotu niewykorzystane środki dofinansowania lub wykorzystane niezgodnie z umową były zwracane w terminach określonych w umowie wraz z należnymi odsetkami;

⁵⁸ Wybrano po trzy obozy z każdego roku. Na obozy te wydatkowano 78,6 tys. zł, z czego w: 2019 r. – 38,7 tys. zł; 2020 r. – 18,0 tys. zł; 2021 r. – 21,9 tys. zł.

- PZBad rozliczył dofinansowanie udzielone w ramach umowy nr 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 5 września 2023 r. w kwocie 418 876,41 zł na organizację pikników rodzinno-sportowych niezgodnie z programem „Sport Wszystkich Dzieci”⁵⁹. Minister zakwestionował tę kwotę w ramach ww. umowy, jako wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem (pismem nr DS.-WSD.4301.52.2023 z 17 kwietnia 2024 r.). Kwota, o której wyżej mowa, przeznaczona była w całości na realizację pikników rodzinno-sportowych (tj. obsługa techniczna – 288 000 zł; transport uczestników, urządzeń i sprzętu – 97 500 zł; koszty pośrednie – 33 376,41 zł). Do zakończenia czynności kontrolnych, tj. 30 lipca 2024 r., PZBad nie zwrócił ww. środków do Ministerstwa, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- PZBad nie zapewnił pełnej realizacji obowiązków informacyjnych wynikających z umowy nr 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 5 września 2023 r., co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- PZBad przekazał uczestnikom zajęć sportowych certyfikaty uczestnictwa, zgodnie z wymogami programów;
- PZBad osiągnął zakładane cele i rezultaty realizowanych zadań określonych we wnioskach o dofinansowanie, co stwierdzono na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oraz dokumentacji merytorycznej.

(akta kontroli tom I str. 173-402, tom II str. 184-216, 292-362)

W odpowiedzi na pytanie dotyczące sposobu, w jakim PZBad dokonywał wyboru obiektów sportowych, na których organizowane były zajęcia, Sekretarz Generalny PZBad wyjaśniła, że wybór obiektów sportowych w ramach programu upowszechniania był dokonywany na podstawie klasyfikacji klubów (prowadzonej przez Instytut Sportu). W zależności od liczby zawodników w danym klubie i jego poziomu sportowego, Związek proponował trenerom tych klubów prowadzenie zajęć w ramach programu. Koszty wynajmu hal/kortów nie były pokrywane ze środków Ministerstwa w ramach umów dotyczących upowszechniania sportu.

(akta kontroli tom I str. 142, 146-147)

Efektom realizacji umów było przeprowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w 469 grupach ćwiczebnych⁶⁰ (złożonych minimum z 10 uczestników) w 290 klubach⁶¹. Ponadto zrealizowane zostały cele, które określono we wnioskach o dofinansowanie, w tym m.in.: identyfikacja talentów sportowych programu, którzy zostali zaproszeni do udziału w wakacyjnych mini-campach; najlepsi sportowcy zostali wdrożeni do szkolenia centralnego i powołani na zawody międzynarodowe (np. Drużynowe Mistrzostwa Europy U15); promocja sportu, w szczególności badmintonu, w szkołach podstawowych. Dofinansowaniem objęto 567 trenerów⁶² prowadzących zajęcia sportowe. Ponadto uczestnikom zapewniano sprzęt sportowy, w szczególności rakiety oraz lotki piórowe, a także podnoszono kompetencje kadr trenerskich badmintonu w ramach organizowanych w tym celu szkoleń.

(akta kontroli tom II str. 184-204, 210-216)

W wyniku sprawdzenia umowy dotyczącej upowszechniania sportu realizowanej w ramach programu *Sportowe Wakacje* + stwierdzono, że:

- udział środków własnych wynosił 66,5 tys. zł, co stanowiło 7,1% kosztu całkowitego zadania ogółem (937,8 tys. zł) i był zgodny z limitem określonym w programie, w którym udział tych środków określono na poziomie co najmniej 5,0%;

⁵⁹ Na promocję tego wydarzenia Związek wydatkował 275 606,70 zł, co stanowiło 85,9% ogółem rozliczonych kosztów bezpośrednich promocji zadania (320 670,45 zł).

⁶⁰ Z czego w: 2019 r. – 81; 2020 r. – 170; 2021 r. – 100; 2023 r. – 118.

⁶¹ Z czego w: 2019 r. – 54; 2020 r. – 88; 2021 r. – 88; 2023 r. – 60.

⁶² Z czego w: 2019 r. – 84; 2020 r. – 107; 2021 r. – 83; 2022 r. – 180; 2023 r. – 113.

- kwota kosztów pośrednich wydatkowanych ze środków dofinansowania wyniosła 73,6 tys. zł i stanowiła 10,0% sumy kosztów bezpośrednich z dotacji (736,4 tys. zł), co było zgodne z limitem określonym w programie (10,0%);
- PZBad prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadania w sposób, który umożliwiał identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- kwota poniesionych kosztów ze środków dofinansowania była zgodna z kwotą wykorzystanego dofinansowania wykazaną w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania. Minister podjął decyzję o nieuznaniu kwoty rozliczenia dofinansowania w wysokości 61 203,50 zł, w następstwie czego PZBad zwrócił ww. kwotę wraz z należnymi odsetkami;
- koszty bezpośrednie poniesiono zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie, co stwierdzono na podstawie badania szczegółowego, którym objęto 28 dowodów księgowych opiewających na łączną kwotę w wysokości 161,9 tys. zł, co stanowiło 21,98% kosztów bezpośrednich ogółem (736,5 tys. zł);
- z kwoty dofinansowania 51 380,00 zł przeznaczono na zakup sprzętu sportowego, co stanowiło 6,98% kosztów bezpośrednich ogółem. Udział tej kategorii kosztów w kosztach bezpośrednich był zgodny z limitem określonym w programie, który wynosił do 10%;
- 14 286,00 zł z kwoty dofinansowania przeznaczono na materiały promocyjne oraz druk dyplomów dla uczestników zajęć, co stanowiło 1,94% kosztów bezpośrednich ogółem i było zgodne z limitem określonym w programie (10,0%);
- koszty pośrednie poniesiono zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie, co stwierdzono na podstawie badania szczegółowego, którym objęto cztery dowody księgowe opiewające na łączną kwotę 12,1 tys. zł, stanowiącej 16,4% kosztów pośrednich ogółem (73,6 tys. zł);
- PZBad przeprowadził postępowanie konkurencyjne o udzielenie zamówienia na zakup lotek piórowych i wydatkował z tego kwotę 55,6 tys. zł, w tym 51,4 tys. zł ze środków otrzymanej dotacji. Zamówienie zostało udzielone zgodnie z obowiązującym w PZBad Regulaminem udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30.000 euro⁶³;
- PZBad dokonał zapłaty z tytułu objętych badaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich w okresie przewidzianym na realizację zadania określonym w zawartej umowie;
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne i zawierały dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy; faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną. Powyższe stwierdzono na podstawie badania szczegółowego próby 32 dowodów księgowych dokumentujących poniesienie kosztów bezpośrednich i pośrednich, w ramach realizacji umowy o łącznej wartości 174,0 tys. zł, co stanowiło 21,5% kosztów ogółem (810,1 tys. zł);
- dowody księgowe, o których wyżej mowa, zawierały adnotację o płatności ze środków budżetu państwa z części której dysponentem jest Minister na podstawie umowy oznaczonej właściwym numerem, zgodnie ze stanem faktycznym;

⁶³ Regulamin został przyjęty w drodze uchwały Zarządu PZBad nr 309/2020/XIII z 5 marca 2020 r., (dalej: Regulamin UZP).

- sporządzono i przekazano do MSiT sprawozdanie końcowe z realizacji zadania, w terminie określonym w umowie;
- PZBad zwrócił niewykorzystaną część dotacji w kwocie 8,4 tys. zł oraz wydatkowaną niezgodnie z umową w kwocie 61,2 tys. zł;
- PZBad przekazał uczestnikom zadań obejmujących zajęcia sportowe certyfikaty uczestnictwa.

Efektom realizacji umowy było przeprowadzenie zajęć dla 111 grup ćwiczebnych w których uczestniczyło 1500 dzieci i młodzieży; organizacja 40 pikników badmintonowych, w których aktywny udział wzięło 1200 osób oraz 25 czterodniowych eventów z 625 osobami uczestniczącymi.

(akta kontroli tom I str. 320-354 tom II str. 205-209)

9. W zakresie sportu młodzieżowego PZBad zrealizował, w okresie objętym kontrolą, 19 umów o łącznej wartości dofinansowania w wysokości 7885,0 tys. zł. MSiT przyjął rozliczenia z wykonania tych umów, a kwota faktycznie wykorzystanego dofinansowania, tj. po uwzględnieniu kwot niewykorzystanych lub wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem wyniosła 7863,4 tys. zł (99,7% otrzymanego dofinansowania ogółem).

(akta kontroli tom I str. 50-52)

10. Badaniem szczegółowym objęto dwie umowy, na podstawie których otrzymano środki z MSiTw ramach *Programu dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży*⁶⁴; umowę nr 2023/0073/0004/SubB/ DSW z 7 kwietnia 2023 r.⁶⁵, zgodnie z którą wartość dofinansowania wyniosła 1241,1 tys. zł oraz umowę nr 2023/0075/0004/SubB/DSW z 7 kwietnia 2023 r.⁶⁶, na podstawie której wartość dofinansowania wyniosła 618,9 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 508-646 tom II str. 229-242)

W wyniku badania ww. umów stwierdzono m.in., że:

- udział środków własnych i środków pochodzących z innych źródeł wyniósł 33,0 tys. zł w przypadku umowy dotyczącej szkolenia centralnego oraz 67,0 tys. zł w przypadku umowy dotyczącej szkolenia grupowego. Udział ten stanowił odpowiednio 5,06% oraz 5,12% kosztów ww. zadań ogółem, co było zgodne z postanowieniami programu. Wkład wnioskodawcy w realizację zadania był wyższy niż minimum określone w programie (2,0%) i stanowił odpowiednio: 3,07% oraz 2,07% kosztów ogółem;
- kwota kosztów pośrednich w ramach realizacji umowy dotyczącej szkolenia centralnego wyniosła 28,9 tys. zł, co stanowiło 4,9% kosztów bezpośrednich, a umowy dotyczącej szkolenia grupowego 89,1 tys. zł, co stanowiło 7,73% kosztów bezpośrednich. Udział kosztów pośrednich w stosunku do kosztów bezpośrednich spełniał wymóg określony w programie (10,0%);
- ewidencja księgowa środków otrzymanych od Ministra była prowadzona na wyodrębnionych kontach księgowych: nr 432 – w ramach realizacji umowy dotyczącej szkolenia grupowego; nr 433 – w ramach realizacji umowy dotyczącej szkolenia centralnego. Sposób prowadzenia tych ewidencji umożliwiał identyfikację poszczególnych operacji księgowych;
- kwoty poniesionych kosztów ze środków dofinansowania były zgodne z kwotami wykorzystanego dofinansowania ujętymi w sprawozdaniach końcowych z realizacji zadań;

⁶⁴ Ogłoszonego przez Ministra w grudniu 2022 r. i sfinansowanego ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

⁶⁵ Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - szkolenie grupowe. Aneksowana: 26 lipca 2023 r. oraz 11 września 2023 r.

⁶⁶ Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - szkolenie centralne. Aneksowana 20 lipca 2023 r.

- w ramach zadania dotyczącego szkolenia centralnego, organizując zgrupowania, konsultacje lub szkolenia obejmujące przygotowania do zawodów międzynarodowych rangi mistrzowskiej, PZBad nie wykorzystywał bazy sportowej Ośrodków Przygotowań Olimpijskich COS. Sekretarz Generalny PZBad wyjaśniła, że w związku z wynajmowaniem hali do prowadzenia szkolenia kadry narodowej oraz szkolenia centralnego/grupowego w Józefosławiu, PZBad realizuje większość zgrupowań w tym obiekcie. Zapewniono w nim 12 dedykowanych kortów do badmintonu, zapewnia dostęp do siłowni, gabinetu odnowy biologicznej, a koszty organizacji tych zgrupowań nie przewyższały kosztów organizacji zgrupowań w OPO COS, w przeliczeniu na osobodzień. Realizacja tych zgrupowań odbywała się za zgodą MSiT, czego potwierdzenie stanowi zawarta umowa;
- PZBad zorganizował zgrupowania i konsultacje zagraniczne po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu Metodycznego przy Instytucie Sportu i akceptacji Dyrektora Departamentu Sportu Wyczynowego MSiT. Badaniem szczegółowym objęto organizację dwóch zgrupowań: w Tajlandii, w terminach: od 23 lipca do 14 sierpnia oraz od 14 sierpnia do 6 września 2023 r. (w ramach szkolenia grupowego) oraz w Birmingham (w Anglii), w terminie od 26 do 31 lipca 2023 r. i w Novi Sad (w Serbii), w terminie od 22 do 25 czerwca 2023 r. (w ramach szkolenia centralnego);
- PZBad nie dokonywał zakupu suplementów diety oraz odżywek;
- PZBad prowadził ewidencję dystrybucji sprzętu sportowego, zawierającą m.in. wykaz sprzętu i listę zawodników potwierdzających jego odbiór w formie protokołu zdawczo-odbiorczego;
- badania diagnostyczne realizowane były w Instytucie Sportu, a w niektórych przypadkach przez fizjoterapeutów zatrudnianych w ramach poszczególnych programów. Wykaz badań diagnostycznych prowadzony był przez trenerów. Każdorazowo sporządzana była lista uczestników szkolenia wraz z wynikami ich badań;
- dla każdej akcji przygotowywano listy zawodników i sztabu szkoleniowego, którzy składali na nich swoje podpisy. Listy te stanowiły załączniki do dokumentacji każdej akcji;
- PZBad co roku opłacał polisę NNW zbiorczą dla wszystkich członków kadr narodowych, która obowiązuje na terenie Polski. Na akcje zagraniczne wykupywane były dodatkowe polisy i dołączane do dokumentacji danej akcji;
- funkcji trenera kadry narodowej nie łączono z żadną inną funkcją w PZBad, co stwierdzono na próbie dokumentacji dotyczącej siedmiu trenerów, z których czterech było zatrudnionych w ramach realizacji umowy dotyczącej szkolenia grupowego, a troje w ramach realizacji umowy dotyczącej szkolenia centralnego;
- koszty bezpośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie, co stwierdzono na próbie losowej 35 dowodów księgowych opiewających na łączną kwotę 403,1 tys. zł, co stanowiło 23,1% kosztów bezpośrednich z tytułu realizacji dwóch umów łącznie (1742,0 tys. zł);
- koszty pośrednie zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem określonym w programie, co stwierdzono na podstawie próby 12 dowodów księgowych opiewających na łączną kwotę 26,2 tys. zł, co stanowiło 22,2% kosztów pośrednich z tytułu realizacji dwóch umów łącznie (118,0 tys. zł);

- objęte badaniem szczegółowym trzy zamówienia publiczne, w ramach których wydatkowano środki w łącznej wysokości 123,1 tys. zł⁶⁷ na zakup lotek do gry w badminton, zostały udzielone przez PZBad zgodnie z Regulaminem UZP;
- PZBad dokonał zapłaty z tytułu objętych badaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich w okresie przewidzianym na realizację zadania określonym w zawartej umowie;
- zbadane dowody księgowe, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentowały, kompletne i zawierały dane określone w art. 21 ust. 1-4 tej ustawy; faktury zakupu były opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez osobę odpowiedzialną. Powyższe stwierdzono na podstawie 35 dowodów księgowych dokumentujących poniesienie kosztów bezpośrednich⁶⁸ i 13, które dokumentowały poniesienie kosztów pośrednich⁶⁹, w ramach realizacji umów, o łącznej wartości 429,3 tys. zł, co stanowiło 23,1% kosztów ogółem (1860,0 tys. zł);
- 48 dowodów księgowych, o których wyżej mowa, zawierały klauzulę o płatności ze środków FRKF, na podstawie umów oznaczonych numerami, zgodnie ze stanem faktycznym;
- sporządzono i przekazano do MSiT sprawozdanie częściowe i końcowe z realizacji zadania, w terminach określonych w umowach;
- PZBad wykorzystał kwoty dofinansowań w pełnej wysokości;
- PZBad osiągnął zakładane cele i efekty realizowanego zadania określone w ofercie/wniosku o dofinansowanie;

(akta kontroli tom II str. 229-242)

Efektom realizacji umowy dotyczącej sportu młodzieżowego było powołanie 74 zawodników do szkolenia centralnego w czterech kategoriach wiekowych. W Mistrzostwach Europy, które odbyły się w dniach 8-12 sierpnia 2023 r. najlepszy zawodnik uzyskał II miejsce, czworo zawodników miejsca IV-VIII, a dalsze miejsca kolejnych pięcioro zawodników. Przeprowadzonych zostało sześć zgrupowań krajowych, a zawodnicy wzięli udział w zawodach rangi mistrzowskiej w Wilnie (8 - 12 sierpnia 2023 r.), gdzie debel męski w kategorii U17 zajął drugie miejsce. Zadaniem zostało objętych 21 trenerów, w tym trzech głównych (kadr: U15, U17 i U19). Ponadto zawodnicy wzięli udział w 14 zawodach (siedmiu krajowych i siedmiu zagranicznych). Zawodnikom został zapewniony sprzęt o wartości 33,8 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 236-242)

W szkoleniu grupowym uczestniczyło 68 zawodników, którzy trenowali w Ośrodkach Szkolenia Sportowego Młodzieży zlokalizowanych w: Bieruniu, Warszawie i Białymstoku. Ponadto zajęcia były prowadzone w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Szklarskiej Porębie. Największe sukcesy na turniejach międzynarodowych odnosili zawodnicy – członkowie kadry U17, jak np. srebrny medal Mistrzostw Europy, drugie miejsce jednego z zawodników w rankingu Badminton Europe Junior, w grze pojedynczej mężczyzn. Przeprowadzonych zostało sześć zgrupowań krajowych oraz dwa zgrupowania zagraniczne. Zadaniem zostało objętych 14 szkoleniowców, w tym

⁶⁷ Z czego: 25,5 tys. zł na podstawie faktury VAT nr 96/9/2023 z 6 września 2023 r. (szkolenie centralne); 63,6 tys. zł na podstawie faktury VAT nr 315/4/2023 z 26 kwietnia 2023 r. (szkolenie grupowe) oraz 34,0 tys. zł na podstawie faktury VAT nr VAT 273/10/2023 z 25 października 2023 r. (szkolenie grupowe).

⁶⁸ Z czego: 20 dowodów księgowych w ramach badanej umowy dot. szkolenia grupowego na ogólną kwotę 241,1 tys. zł (stanowiących 20,93% kosztów bezpośrednich ogółem); 15 w ramach badanej umowy dot. szkolenia centralnego w kwocie 162,1 tys. zł (stanowiących 27,46% kosztów bezpośrednich ogółem);

⁶⁹ Z czego: siedem dowodów księgowych w ramach badanej umowy dot. szkolenia grupowego w kwocie 19,2 tys. zł (stanowiących 21,60% kosztów pośrednich ogółem); sześć w ramach badanej umowy dot. szkolenia centralnego w kwocie 6,9 tys. zł (stanowiących 24,01% kosztów pośrednich ogółem).

czterech głównych. Zawodnikom został zapewniony sprzęt sportowy o wartości 125,4 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 229-235)

11. W okresie objętym kontrolą PZBad otrzymał wsparcie finansowe od spółek z udziałem Skarbu Państwa w wysokości 5514,9 tys. zł oraz 458,4 tys. zł od podmiotów prywatnych (łącznie w kwocie 5973,3 tys. zł). Środki te zostały w pełni wykorzystane, w tym m.in. na organizację zawodów i rozgrywek ligowych w badmintonie. W zamian za wsparcie udzielone PZBad donatorzy środków byli sponsorami tytularnymi wydarzeń sportowych, jak np. ENEA Polish Open w Gnieźnie (w dniach 25-28 marca 2021 r.), LOTTO Ekstraliga Badmintonu (Totalizator Sportowy Sp. z o.o.) w sezonach: 2021/22, 2022/23 oraz 2023/24.

Ponadto PZBad, w ww. okresie, uzyskał wsparcie finansowe od jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 1500,0 tys. zł. Otrzymane środki zostały w pełni wykorzystane. Samorządy wspierały finansowo organizację zawodów, które odbywały się na ich terenie, np.: w związku z organizacją Orlen Polish International 2022 w Lublinie PZBad otrzymał z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego dofinansowanie w kwocie 80,0 tys. zł, a organizując Polish Open 2023 w Tarnowie, Związek otrzymał z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego dofinansowanie w kwocie 150,0 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 260-264)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PZBad nie wypełniał obowiązków informacyjnych określonych w umowie nr 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z dnia 5 września 2023 r. Zgodnie z § 7 ust. 1 tej umowy, PZBad zobowiązany był do przestrzegania wytycznych w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 35a ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych⁷⁰. Ponadto stosownie do § 7 ust. 2 ww. umowy, Związek zobowiązany był m.in. do: umieszczania widocznej w miejscu realizacji zadania tablicy informacyjnej z zapisem: „Dofinansowano ze środków FRKF, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki” oraz logotypu MSiT, zgodnie z wytycznymi, udostępnionymi pod adresem: <https://www.gov.pl/web/sport/logotypy-msit>;

W ramach rozliczenia końcowego umowy PZBad przedłożył dokumentację fotograficzną z realizacji zadania dla poszczególnych pikników (zorganizowano 150 pikników, na promocję których wydatkowano kwotę 275 606,70 zł), która nie potwierdziła wypełnienia wymaganych obowiązków informacyjnych.

Dokumentacja z realizacji zadania dla poszczególnych pikników, zorganizowanych od 22 lipca 2023 r. do 14 października 2023 r. (np. Brenna z dnia 9 września 2023 r., Rybnik z dnia 14 października 2023 r.), przedstawiała m.in. rozmieszczenie flagi, x-baneru oraz baneru, które zawierały: logotyp Ministerstwa Sportu i Turystyki, zdjęcie Ministra Sportu i Turystyki Kamila Bortniczuka oraz napis: „TWORZYMY POLSKI SPORT”. Wskazane materiały reklamowe eksponowane były również na pozostałych wydarzeniach piknikowych, w ramach których PZBad realizował umowę.

(akta kontroli tom I str. 158-159, tom II str. 292-362)

⁷⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 953, ze zm.

Z wyjaśnień Prezesa PZBad wynika, że 10 listopada 2022 r. Ministerstwo zainicjowało cykliczne spotkania z przedstawicielami biur marketingu/PR/promocji wszystkich związków sportowych, których celem było ujednolicenie komunikacji wizerunkowej związków i budowa rozpoznawalności MSiT, jako ośrodka finansującego m.in. polski sport wyczynowy i powszechny. Prezes dodał, że czytelne logo z hasłem „Tworzymy polski sport” wyraźnie i w sposób jednoznaczny komunikowało rolę i pozycję MSiT wśród innych podmiotów sponsorujących polski sport. Taka forma komunikacji – bez klauzuli „Dofinansowano ze środków FRKF (...)” – była wskazana przez MSiT jako maksymalnie efektywna pod względem ekspozycji w TV, radiu, Internecie, na imprezach masowych. Stosowany przez polskie związki sportowe branding można było zobaczyć przy okazji wielu krajowych i międzynarodowych imprez sportowych. Prezes dodał, że z uwagi na zawarcie umowy z MSiT 5 września 2023 r., wszystkie ustalenia dotyczące kwestii marketingowych, opierały się na wcześniejszych wytycznych Ministerstwa w tym zakresie.

(akta kontroli tom I str. 158-159)

NIK wskazuje, że przedstawiona dokumentacja nie potwierdza zrealizowania wymaganych obowiązków informacyjnych, do czego obligowały Związek postanowienia umowy zawartej z Ministrem. Pomimo niezrealizowania obowiązków informacyjnych podczas realizacji pikników i eventów, PZBad rozliczył ze środków dofinansowania koszty dotyczące ich promocji.

2. Na ośmiu dowodach księgowych (sześciu potwierdzających poniesienie kosztów bezpośrednich w kwocie 68,5 tys. zł oraz dwóch dokumentujących koszty pośrednie w kwocie 2,6 tys. zł), odnoszących się do umowy nr 2022/0269/0062/Udot/DSW z 7 czerwca 2022 r., zawarto adnotację: „Płatne ze środków budżetu państwa, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki na podstawie umowy nr 2022/0268/0062/Udot/DSW z dnia 7 czerwca 2022 r.

(akta kontroli tom II str. 221-222)

Sekretarz Generalny PZBad wyjaśniła, że była to oczywista omyłka pisarska wynikająca z faktu, że numery umowy różniły się jedną cyfrą – 268 i 269 i zostały podpisane tego samego dnia, tj. 7 czerwca 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 137-138, 148)

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych dokonano korekty numeru umowy na wszystkich dowodach księgowych, a zmiany zostały paraflowane przez dyrektora finansowego PZBad.

(akta kontroli tom II str. 265-273)

3. W ramach realizacji umów dotyczących upowszechniania sportu w latach 2019-2021, PZBad przeprowadził wizytacje w części grup ćwiczebnych. W 2019 r. przeprowadzono wizytacje w 23 spośród 54 klubów, w których odbywały się zajęcia sportowe, w 2020 r. zrealizowano wizytacje w 13 spośród 88 klubów. W 2021 r. nie przeprowadzono wizytacji w żadnym z 88 ośrodków, co PZBad uzasadnił, w przedłożonym Ministrowi sprawozdaniu, ograniczeniami związanymi z epidemią COVID-19.

(akta kontroli tom I str. 223, 256, 297)

Z wyjaśnień Prezesa PZBad wynika, że wizytacje realizowane były w zależności od potrzeb (np. na podstawie zgłoszeń) lub losowo. Liczba kontroli była zależna od wysokości budżetu określonego na ten cel w umowie z Ministrem.

(akta kontroli tom I str. 165)

NIK zwraca uwagę, że w programach na lata 2019-2021, wśród głównych warunków realizacji zadania określono wymóg przeprowadzenia wizytacji we wszystkich grupach ćwiczebnych objętych dofinansowaniem. Jedynie w 2021 r. dopuszczono zmniejszenie zakresu przeprowadzonych wizytacji, jeśli uniemożliwi to sytuacja epidemiczna.

4. W ramach realizacji umów dotyczących upowszechniania sportu w latach 2019-2021 oraz 2023 r., nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie testów sprawnościowych zawodników przez jednego trenera (spośród 12 objętych badaniem), którego wynagrodzenie zostało sfinansowane ze środków otrzymanych od Ministra na podstawie umowy nr 2020/0105/0004/Sub.B/DS-SWD/12/Sz z dnia 25 maja 2020 r.

(akta kontroli tom I str. 121-122 tom II str. 193)

Z wyjaśnień Sekretarz Generalny PZBad wynika, że dokumentacja została zagubiona.

(akta kontroli tom I str.135)

NIK wskazuje, że nieposiadanie dokumentacji dotyczącej przeprowadzania testów sprawnościowych uczestników zajęć, jest naruszeniem postanowień programu „Wspierania projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe”, który w rozdziale VI, pkt 3 *Główne warunki realizacji zadania*, ppkt 8, określił wymóg przeprowadzenia dla uczestników zajęć (przynajmniej raz na semestr) testów sprawnościowych których wyniki zostaną wprowadzone przez osoby prowadzące zajęcia sportowe do Narodowej Bazy Talentów (www.narodowabazatalentow.pl). Ponadto na podstawie § 5 ust. 2 umowy, PZBad był zobowiązany do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania przez 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym PZBad realizował zadanie.

5. W ramach realizacji umowy nr 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 5 września 2023 r., PZBad nie sporządził list uczestników zajęć organizowanych w 2023 r. podczas 150 pikników rodzinno-sportowych, które zgodnie z wymaganiami programu, powinny być sporządzone przez prowadzących zajęcia trenerów. Na ich organizację poniesiono z dofinansowania koszty w wysokości 418 876,41 zł.

(akta kontroli tom I str. 123, tom II str. 215)

Z wyjaśnień Sekretarza Generalnego PZBad wynika, że listy uczestników tych pikników nie były prowadzone, ponieważ osoby te nie chcą podawać danych osobowych i odmawiają udziału w tego rodzaju wydarzeniach.

(akta kontroli tom I str.135)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z zapisami programu „Sport Wszystkich Dzieci” w zakresie zadania - *Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe, państwowe instytuty badawcze oraz Polski Komitet Olimpijski obowiązującego w 2023 r.*, prowadzący zajęcia sportowe w ramach zadania, zobowiązani są do sprawdzania i dokumentowania frekwencji uczestników podczas każdego zajęcia. Nieprowadzenie, w ramach organizowanych pikników, list uczestniczących w nim osób (dzieci i młodzieży), uniemożliwia ich identyfikację, a tym samym nie można uznać, że pikniki te miały charakter „systemowego projektu sportowego”.

6. PZBad zawyżył koszty realizacji w 2019 r. trzech, spośród dziewięciu objętych kontrolą obozów wakacyjnych (campów) o kwotę 5590,50 zł, co wynikało z przekroczenia dopuszczalnej stawki dofinansowania na jednego uczestnika, określonej w programie „Sport Wszystkich Dzieci” w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci

i młodzieży na 2019 rok. W obozie zorganizowanym w dniach 12-16 sierpnia 2019 r. udział wzięło 30 zawodników oraz siedmiu trenerów, koszt zakwaterowania i wyżywienia uczestnika wyniósł 12 825,00 zł, tj. 85,50 zł/osobodzień⁷¹; w obozach zorganizowanych w dniach 19-23 sierpnia 2019 r. oraz 26-30 sierpnia 2019 r., udział wzięły 23 zawodników oraz czterech trenerów, koszt zakwaterowania i wyżywienia wyniósł 11 475,00 zł, tj. 99,78 zł/osobodzień; w obozie zorganizowanym 26-30 sierpnia (5 dni), udział wzięło 25 zawodników oraz 16 trenerów; koszt zakwaterowania i wyżywienia wyniósł 14 440,50 zł, tj. 115,52 zł/osobodzień.

(akta kontroli str. tom I str. 125, tom II str. 189-190)

Koszt osobodnia, który rozliczony został ze środków dofinansowania był niezgodny z Decyzją nr 57 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie ogłoszenia programu „Sport Wszystkich Dzieci” w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, na podstawie którego maksymalna stawka dofinansowania uczestnika obozu sportowego ze środków MSiT nie mogła przekroczyć 85 zł/dzień w odniesieniu do wszystkich kosztów związanych z jego realizacją. Tym samym przekroczenia kosztów za osobodzień wyniosły w przypadku ww. obozów odpowiednio: 0,50 zł/osobodzień, 14,78 zł/osobodzień oraz 30,52 zł/osobodzień. Natomiast łączna suma kosztów poniesionych ze środków dofinansowania została przekroczona odpowiednio o: 75,00 zł⁷²; 1700,00 zł⁷³; 3815,50 zł⁷⁴. Kwota przekroczenia kosztów zakwaterowania i wyżywienia dla uczestników ww. trzech obozów wyniosła ogółem 5590,50 zł.

(akta kontroli str. tom I str. 125)

Prezes PZBad wyjaśnił, że przekroczenie stawki maksymalnego dofinansowania osobodnia pobytu uczestnika campu wynikało z uwzględnienia w rozliczeniu kosztów pobytu trenerów, którzy towarzyszyli sportowcom w trakcie trwania obozu.

(akta kontroli tom I str. 129-130)

NIK wskazuje, że zgodnie z postanowieniami programu, środki dofinansowania mogły być przeznaczane na pokrycie kosztów uczestnictwa w obozie sportowym jedynie dzieci lub młodzieży.

7. PZBad nie przedstawił dowodów potwierdzających uzyskanie przez trenerów od wszystkich uczestników zajęć w 12 grupach ćwiczebnych (po trzy grupy w ramach realizacji umów nr: 2019/0257/0004/Sub.B/DS-SWD/12/ISz z 11 lipca 2019 r. 2020/0105/0014/Sub.B/DS.-SWD/12/Isz z 25 maja 2020 r., 2021/0241/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC z 11 czerwca 2021 r. oraz 2023/0210/0004/Sub.B/DS-SWD/12/AC 5 września 2023 r.), oraz od ich rodziców/opiekunów prawnych zgody/oświadczenia o wyrażeniu zgody na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie danych osobowych uczestnika, a także na wprowadzanie tych danych do systemów informatycznych przez podmiot realizujący zadanie, w celu dokumentowania, monitorowania oraz ewaluacji realizacji zadania dofinansowanego ze środków publicznych. Było to niezgodne z zapisami programu „Sport Wszystkich Dzieci” w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży obowiązujących w latach 2019-2021 i 2023.

(akta kontroli tom I str. 59, 61, 63, 70 tom II str. 185, 193, 200, 211)

⁷¹ Koszt osobodnia to suma kosztów zakwaterowania i wyżywienia podzielona przez liczbę uczestników (bez trenerów) oraz liczbę dni, w których odbywał się camp.

⁷² 0,50 zł x 30 osób x 5 dni.

⁷³ 14,78 zł x 23 osoby x 5 dni.

⁷⁴ 30,52 zł x 25 osób x 5 dni.

Z wyjaśnień Sekretarza Generalnego wynika, że w ramach prowadzonych zajęć trenerzy byli zobligowani do pozyskiwania odpowiednich oświadczeń/zgód. Dzieci biorące udział w programie musiały zostać zapisane do klubu prowadzącego zajęcia w ramach projektu, podpisując odpowiedni regulamin klubowy lub/i oświadczenia. PZBad nie zbierał i nie przetwarzał danych osobowych i nie było to wymagane do rozliczenia projektu w Ministerstwie. Trenerzy wielokrotnie wskazywali jednocześnie, że rodzice odmawiali podpisywania kolejnych zgód, powołując się na dokumenty podpisywane w momencie zapisania dziecka do klubu, które uznawali za wystarczające. Sekretarz Generalny zwróciła także uwagę na fakt, że zajęcia były realizowane przez kilka miesięcy, zanim nastąpiło zawarcie umowy z Ministerstwem, w związku z czym trenerzy nie mieli formalnej podstawy, aby wymagać od trenerów powyższych dokumentów. Zdaniem Sekretarza Generalnego wymaganie przez Ministerstwo oświadczeń, o których wyżej mowa, należy uznać za bezzasadne, gdyż dane wprowadzane do Narodowej Bazy Talentów lub Sportowe Talenty (w kolejnych edycjach), są to inicjały, niemożliwe do identyfikacji osoby. Ponadto Związek nie otrzymał od Ministerstwa zwrotnej informacji, które stanowiłyby podsumowanie (ewaluację) danych które przekazywano do ww. baz sportowych talentów.

(akta kontroli tom I str. 120-123, 133-134)

NIK odnosząc się do wyjaśnień Sekretarza Generalny Związek zwraca uwagę, że wymóg pozyskiwania zgód na przetwarzanie danych osobowych wynikał z postanowień programów, do których przestrzegania Związek zobowiązał się, stosownie do § 21 zawartych umów.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Pełne wywiązywanie się z obowiązków informacyjnych wynikających z postanowień zawartych umów o dofinansowanie zadania publicznego.
2. Przechowywanie dokumentacji wytworzonej w związku z realizacją umów przez wskazany w nich okres.
3. Prowadzenie list uczestników organizowanych przez PZBad wydarzeń plenerowych, w tym pikników sportowych, które dofinansowano ze środków Ministerstwa.
4. Dokonanie zwrotu środków w kwocie 5590,50 zł, w ramach realizacji umowy nr 2019/0257/0004/SubB/DS-SWD, które wydatkowano niezgodnie z przeznaczeniem, wraz z należnymi odsetkami liczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
5. Skuteczne egzekwowanie od trenerów prowadzących zajęcia sportowe dokumentacji w zakresie zgód na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie danych osobowych, a także wprowadzanie ich do systemów informatycznych, udzielonych przez uczestników zajęć lub ich opiekunów prawnych.

W związku z dokonaniem przez PZBad korekty ośmiu dowodów księgowych, które zostały błędnie opisane, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

W związku z przeprowadzeniem przez PZBad wizytacji we wszystkich grupach ćwiczebnych objętych dofinansowaniem w ramach realizacji umowy dotyczącej upowszechniania sportu w 2023 r., NIK odstępuje od formułowania wniosku w tym zakresie.

W związku z wszczęciem przez Ministra Sportu i Turystyki postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia dofinansowania w kwocie 418 876,41 zł, jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, NIK nie formułuje wniosku w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 30 sierpnia 2024 r.

Kontroler
Rafał Ulewicz
specjalista kontroli państwowej
-//-

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
p.o. Dyrektora
Stanisław Jarosz
-//-

.....
podpis